

Skrót założeń strategii rozwoju usług edukacyjnych w gminie Lesznowoła

sporządzony w ramach projektu „Od diagnozy do strategii – model planowania rozwoju usług publicznych” dofinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna”

POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

MIASTO
STOŁECZNE
WARSZAWA

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Grudzień 2013

1. Czym jest strategia rozwoju?

Strategia rozwoju to:

- ➡ dokument określający długofalowy plan, kierunek działań służących do osiągnięcia założonych celów przez co możliwa będzie zmiana z sytuacji obecnej na pożądaną,
- ➡ zbiór decyzji (merytorycznych, organizacyjnych i finansowych) podjętych przez władze dzielnicy w celu stymulowania rozwoju w wybranym obszarze,
- ➡ sposób na wyróżnienie własnych działań i określenie specyfiki dzielnicy na tle otoczenia.

Punktem wyjścia do prac nad strategią jest przeprowadzenie **diagnozy** tematu, dla którego ma być tworzona strategia. Na tej podstawie można wskazać elementy **pozytywne**, które **należy rozwijać** przy pomocy strategii jak i te **negatywne**, którym warto **przeciwdziałać**.

W niniejszym dokumencie przedstawiono główne wyniki badań aktualnego stanu edukacji w Gminie Lesznówola.

2. Dlaczego edukacja?

Edukacja jest niewątpliwie tą dziedziną działalności władz publicznych, która ma największe przełożenie na przyszłość gminy czy dzielnicy. Oczywiście inwestycje w wykształcenie najmłodszego pokolenia będą miały przełożenie na **rozwój gospodarczy i społeczny**. Jednak, zgodnie z ideą Lifelong Learning („Uczenie się przez całe życie”) ważne jest również ciągle podnoszenie kwalifikacji przez osoby w wieku produkcyjnym, co zwiększa ich szanse na rynku pracy. Z kolei w przypadku seniorów edukacja pełni **rolę aktywizującą**.

Obecny poziom edukacji w gminie Lesznówola jest bardzo wysoki. Atuty w postaci dobrze wykształconych i przygotowanych nauczycieli, odpowiedniego wyposażenia placówek, bogatej oferty zajęć pozalekcyjnych a także zaangażowania rodziców przekładają się na **bardzo wysokie wyniki egzaminów zewnętrznych**. Jest to niewątpliwie sukces gminy, dlatego też tak ważne jest podejmowanie działań na rzecz utrzymania tego stanu rzeczy.

Pomimo generalnie dobrej sytuacji istnieją problemy w zakresie edukacji dzieci mających specjalne potrzeby: **niepełnosprawnych** oraz **pochodzących z mniejszości azjatyckiej** zamieszkującej okolice Wólki Kosowskiej. Jeśli chodzi o pierwszą z tych grup, to brak klas integracyjnych powoduje, iż dzieci te muszą być zawożone do szkół w innych gminach, bądź też trafiają do klas ogólnych.

Natomiast jeśli chodzi o dzieci z mniejszości azjatyckiej, to szkoły powinny pełnić wobec nich nie tylko rolę edukacyjną, ale także ułatwiać im odnalezienie się w nowej rzeczywistości kulturowej. Niestety **brak asystentów znających języki mniejszości azjatyckiej** bardzo utrudnia dzieciom funkcjonowanie w szkole oraz naukę.

Działania w zakresie edukacji są również potrzebne ze względu na **strukturę demograficzną gminy**, w której odsetek dzieci i młodzieży jest stosunkowo wysoki. Najprawdopodobniej w przyszłości obciążenie placówek edukacyjnych będzie jeszcze większe, ponieważ gmina szybko się rozwija,

a znaczna grupa nowych mieszkańców to młode rodziny. Dlatego też potrzebne jest podjęcie działań na rzecz rozwiązania problemu przepełnienia szkół, co już teraz negatywnie wpływa na poziom nauki oraz komfort dzieci i ich rodziców.

3. Plusy i minusy w obszarze usług kulturalnych

Plusy

- ✓ **Dobre wyniki egzaminów zewnętrznych** - dobre wyniki egzaminów (szóstoklasisty, gimnazjalnego) stanowią nie tylko dowód na dobre działania edukacji, ale także atut, który może być wykorzystany w jej dalszym rozwoju. Sukcesy budują mocną pozycję gminy a także przyczyniają się do wysokiej samooceny uczniów.
- ✓ **Wysoko wykwalifikowana kadra** - nauczyciele i opiekunowie zatrudnieni w placówkach edukacyjnych w gminie charakteryzują się bardzo wysokim poziomem kompetencji. Wielu z nich to specjaliści z długoletnim doświadczeniem, chętnie korzystają z możliwości dokształcania się (również za granicą).
- ✓ **Rozbudowana oferta zajęć pozalekcyjnych** - szkoły i inne placówki edukacyjne, poza realizacją podstawy programowej oferują swoim uczniom i podopiecznym bogatą ofertę zajęć dodatkowych. Mogą one mieć charakter kulturalno-rozrywkowy, ale także stanowić uzupełnienie i pogłębienie materiału omawianego na lekcjach. Zajęcia te przyczyniają się więc do wysokich wyników egzaminów zewnętrznych.
- ✓ **Dobrze wyposażona baza dydaktyczna** - dzięki pomocom dydaktycznym (np. komputery i inny sprzęt elektroniczny) w gminnych placówkach oświatowych edukacja może się odbywać na wysokim poziomie, a zarazem w sposób atrakcyjny dla uczniów. Wyposażenie jest również ważne z punktu widzenia organizacji zajęć pozalekcyjnych.
- ✓ **Integracja społeczności lokalnych przy jednostkach szkolnych** - dobrze funkcjonujące placówki edukacyjne mogą pełnić funkcje kulturalne i przyczyniać się do integracji wspólnot sąsiedzkich. Dotyczy to nie tylko placówek zajmujących się edukacją dzieci, ale także tych, których oferta skierowana jest do osób dorosłych (np. UTW). Funkcja integrująca edukacji jest szczególnie ważna z punktu widzenia mniejszości azjatyckiej.
- ✓ **Nawiązywanie współpracy między szkołami w kraju i zagranicą** - wyjazdy językowe, wymiany i wycieczki są dla dzieci szansą na naukę języków obcych oraz rozwijanie kompetencji „miękkich”. Z drugiej strony, wymiana doświadczeń może również przyczynić się do podnoszenia kompetencji kadr nauczycielskich.
- ✓ **Wzrost świadomości znaczenia edukacji wśród mieszkańców** - rodzice mają świadomość znaczenia nauki dla przyszłości dzieci i są skłonni aktywnie współpracować z placówkami edukacyjnymi. Uznanie znaczenia edukacji przez mieszkańców gminy wpływa również na ich zainteresowanie ofertą kształcenia dla osób dorosłych.

Minusy

- ✓ **Niewystarczająca ilościowo i jakościowo baza lokalowa** - brak wystarczającej liczby pomieszczeń, w których mogą być prowadzone lekcje powoduje że lekcje prowadzone są na dwóch zmianach, co pogarsza warunki nauki. Co więcej, zajęcia pozalekcyjne mogą odbywać się tylko w godzinach popołudniowych, kiedy dojazd może być problematyczny. Zbyt mała liczba sal gimnastycznych np. w Mrokwie czy Nowej Iwicznej
- ✓ **Brak klas integracyjnych** – w gminnych szkołach nie ma klas integracyjnych, brakuje również odpowiednio wykwalifikowanej kadry, która mogłaby zajmować się dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Dzieci są więc dowożone do innych gmin, bądź też uczą w klasach ogólnych.
- ✓ **Brak asystentów dla obcokrajowców** – nauczanie dzieci z mniejszości azjatyckiej jest w znacznej mierze uniemożliwione ze względu na barierę językową (brak asystentów znających języki chiński i wietnamski).
- ✓ **Zwiększenie obciążenia gminy w zakresie usług edukacyjnych** - coraz większy zakres obowiązków gminy w zakresie usług edukacyjnych wynika ze wzrostu liczby mieszkańców, wśród których bardzo liczne są młode rodziny z dziećmi.

4. Co warto zrobić, aby zmienić sytuację?

W ramach spotkań warsztatowych zostały określone cztery podstawowe kierunki rozwoju edukacji w Gminie Lesznówola. Są to innowacyjne **metody edukacyjne, edukacja integracyjna, wielokulturowość w edukacji** oraz **kształcenie dorosłych**.

Nowe technologie odgrywają rosnącą rolę w życiu społeczeństwa, a zwłaszcza dzieci i młodzieży. Włączenie ich w proces edukacyjny jest więc potrzebne, by móc spełniać oczekiwania uczniów i ich rodziców.

Stworzenie **oferty edukacji integracyjnej** powinno być sposobem na skuteczne zaspokojenie potrzeb dzieci o różnym stopniu niepełnosprawności fizycznej i intelektualnej oraz ich rodziców. Konieczne jest zapewnienie tym dzieciom odpowiednich warunków lokalowych oraz zwiększenie liczebności kadry specjalistów.

Wielokulturowość jest cechą charakterystyczną gminy, która może być potrzegana zarówno pozytywnie, jak i negatywnie. Celem strategii powinno być z jednej strony zapewnienie specjalnego wsparcia dzieciom z mniejszości azjatyckiej, z drugiej natomiast współpraca międzynarodowa z państwami europejskimi.

Jeśli chodzi o **kształcenie dorosłych** możliwych jest kilka potencjalnych kierunków rozwoju oferty kształcenia: nauka języków obcych, edukacja osób w wieku emerytalnym, kształcenie ustawiczne oraz warsztaty dla rodziców.

Strategia powinna na ile tylko jest to możliwe obejmować wszystkie cztery kierunki rozwoju. W znacznej mierze rozwój w każdym z tych kierunków możliwy jest przy wykorzystaniu obecnych zasobów i atutów Lesznówoli. Konieczna jest jednak również eliminacja słabości związanych z **brakami w wymiarze kadrowym** (asystenci znający język chiński i wietnamski, nauczyciele klas integracyjnych) oraz **niedopasowanej do potrzeb bazy lokalowej**.

POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

MIASTO
STOŁECZNE
WARSZAWA

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Realizacja celów umożliwi utrzymanie wysokiego poziomu edukacji w gminie oraz uzupełnienie obecnej oferty. Szczególnie ważne jest zaspokojenie potrzeb grup dzieci niepełnosprawnych, mniejszości azjatyckiej oraz dorosłych, którzy chcieliby kontynuować edukację.